

Nordland Høyre

Vanja Terentieff
vanter@hoyre.no

Vedtak om formell advarsel for brudd på partilovens frist for innberetning av bidrag mottatt i valgår: Nordland Høyre

I e-post av 11. september 2018 til Partilovnemnda gjør fylkessekretær Vanja Terentieff i Nordland Høyre, oppmerksom på at Nordland Høyre har unnlatt å rapportere fem bidrag, hver på 9 990 kroner, fra ulike aksjeselskap i konsernet Nordlaks Holding AS (Stokmarknes) innen utløpet av de frister for innberetning i valgår som følger av partiloven § 18 nr. 4, som lyder:

Alle partier og partiledde har i valgår plikt til særskilt å innberette bidrag over 10 000 kroner som er mottatt i perioden 1. januar til og med fredag før valgdag. Innberetningen skal skje innen fire uker etter at bidraget er mottatt. Bidrag mottatt senere enn fire uker før utløp av innberetningspliktig periode i første punktum skal være innberettet innen utløpet av fredag før valgdag.

På denne bakgrunn varslet Partilovnemnda 18. september 2018 Nordland Høyre om at det kunne komme på tale å treffe vedtak om formell advarsel eller avkortning av statlig partistøtte. Det ble satt to ukers frist for skriftlig uttalelse i saken. Bortsett fra en e-post av 2. oktober 2018 som presiserer når Nordland Høyre mottok bidragene, har ikke partiledet besvart varselet innen utløpet av angitt svarfrist. Partilovnemnda vurderer like fullt at informasjonen i e-poster av 11., 13. og 14. september 2018 fra Nordland Høyre gir tilstrekkelig grunnlag for å kunne behandle saken.

Merknader fra partiledet

I e-post av 11. september 2018 viser fylkessekretær Terentieff i Nordland Høyre til at de samme dag gjennom Høyres hovedorganisasjon var blitt gjort kjent med at det forelå et vedtak fra Partilovnemnda om formell advarsel til Nordland FrP av 31. august 2018 for brudd på rapporteringsfrist av bidrag fra Nordlaks Holding AS mottatt ved valget i 2017.

Etter en gjennomgang av bidrag ved valget i 2017, fant Nordland Høyre at også de hadde mottatt fire bidrag hver på 9 990 kroner fra ulike aksjeselskaper i konsernet Nordlaks Holding AS. I e-post av 14. september 2018 opplyser Terentieff at en nærmere gjennomgang av regnskapene viser at

E-post:
post@partilovnemnda.no
Internett:
www.partilovnemnda.no

Kontaktperson:
Tor Henriksen
Tlf. 22 00 37 60
Mob. 992 93 988

Adresse:
Partilovnemnda
Postboks 14
6801 FØRDE

det er tale om ytterligere ett bidrag på 9 990 kroner fra et selskap i samme konsernstruktur. Ifølge e-post av 2. oktober 2018 ble alle bidragene mottatt 19. mai 2018.

Med bakgrunn i Partilovnemndas vedtak vedrørende Nordland FrP ser de at også Nordland Høyre skulle ha innberettet det samlede bidraget. Vi beklager at vi ikke har vært oppmerksomme på det inntrufne, skriver Terentieff.

Nemndas syn på saken

Etter partiloven § 24 nr. 2 bokstav c er det en av Nemndas oppgaver å "fatte vedtak om bruk av administrative sanksjoner og inndragning". Dette skal ifølge forarbeidene være en sanksjon overfor partiledde som ikke oppfyller lovens krav innen gjeldende frister, jf. Ot.prp. nr. 84 (2004-05) side 82.

Av forskrift 5. februar 2014 nr. 107 om visse forhold vedrørende de politiske partiene (partilovforskriften) § 6-1 nr. 1, følger at kompetansen kan brukes blant annet når partiet eller partiledet har overtrådt bestemmelsene i partiloven § 18 nr. 4.

Som det framgår av Partilovnemndas vedtak om formell advarsel av 31. august 2018 til Nordland FrP for brudd på fristen for innberetning av bidrag mottatt ved valget i 2017, er spørsmålet om plikt til å innberette bidrag fra flere selskaper med konserntilknytning som enkeltvis er under terskelverdien for identifisering av giver som et parti eller partiledde, men som samlet overstiger terskelverdien, ny for Nemnda.

Lovens utgangspunkt er at bidrag over terskelverdien på 10 000 kroner som mottas i perioden januar-september i valgår, løpende skal identifiseres, rapporteres og publiseres.

Etter det Nemnda kan se, er situasjonen som vedrører Nordland Høyre identisk med saken om bidrag til Nordland FrP. De er identiske når det gjelder identiteten til de fem aksjeselskapene og til konsernet, størrelsen på bidragene og hvordan bidragene var innrettet slik at de enkeltvis lå lavere enn terskelverdien for identifisering av bidragsytere, men samlet sett oversteg terskelen.

På denne bakgrunn viser Nemnda til hovedtrekkene i begrunnelsen for vedtaket om formell advarsel til Nordland FrP, der det i tredje avsnitt side 4 heter:

Når terskelverdiene benyttes som grunnlag for å skjule et en bidragsyter i realiteten har overført større verdier til partiledet i løpet av den aktuelle perioden, blir det imidlertid nødvendig å minne om at enkeltbestemmelsene i loven må tolkes i lys av lovens formål. I partiloven § 1 nr. 1 tredje kulepunkt angis det som en del av formålet «å sikre offentlighetens rett til innsyn og å motvirke korrupsjon og uønskede bindinger ved at det er åpenhet om finansieringen av de politiske partienes virksomhet».

En lovforståelse som ikke anerkjenner problemstillingens viktighet

[...] ville dessuten legge til rette for den inkonsekvens at bidrag fra flere datterselskap i samme konsern som enkeltvis ligger under terskelverdiene, ikke vil bli offentlig kjent, mens selv bidrag fra ett eller flere datterselskap i samme konsern som ligger marginalt over terskelverdi skal

rapporteres. Slik rapportering vil også gjøre det mulig for offentligheten å spore morselskapet og dermed den reelle bidragsyteren.

På denne bakgrunn har Partilovnemnda kommet til at Nordland Høyres oversittelse av rapporteringsfristen i partiloven § 18 nr. 4 annet punktum vedrørende de fem bidragene fra selskaper i konsernet Nordlaks Holding AS bør gjøres til gjenstand for en administrativ sanksjon.

Siden problemstillingen i 2018 er ny for Nemnda og lovteksten tilsynelatende uklar, velger Nemnda også i den foreliggende saken å nøye seg med å vedta en formell advarsel, som kan benyttes ved «førstegangsregelbrudd av mindre omfang», jf. partiloven § 28 nr. 1 annet punktum.

Nemnda presiserer imidlertid at valget av reaksjonsform i dette tilfellet ikke skyldes at det aktuelle lovbruddet uten videre kan karakteriseres som mindre alvorlig. I senere saker som måtte komme opp vil det heller ikke være grunnlag for å betrakte problemstillingen som ny for Partilovnemnda. I stedet vil reaksjonen på vanlig måte bli utformet med utgangspunkt i lovbruddets grovhet.

Advarselen innebærer at partiledet får en form for prøvetid i to år fra vedtakstidspunktet, med den følge at nye overtredelser av partiloven eller regelverk fastsatt med hjemmel i partiloven som skjer i prøvetiden, kan bli sanksjonert strengere enn det som ellers ville vært normen for tilsvarende overtredelser. Herunder kan det bli aktuelt å avkorte hele eller deler av den offentlige partistøtten.

På denne bakgrunn treffes følgende

vedtak:

I medhold av partiloven § 28 jf. § 18 nr. 4 gis Nordland Høyre formell advarsel for brudd på fristen i partiloven ved stortings- og sametingsvalget 2017. Advarselen gjelder i to år med virkning fra vedtakets dato.

**

Bidrag fra de fem aksjeselskapene som inngår i Nordlaks-konsernet skal innberettes til Statistisk sentralbyrå (SSB) som bidrag mottatt ved valget i 2017 med morselskap oppgitt som giver. Siden ordinært rapporteringsskjema for 2017 ikke lenger er tilgjengelig bes partiledet ta kontakt med SSB på partifin@ssb.no for veiledning om hvordan rapporteringen kan foretas.

**

Saken ble behandlet på Nemndas møte 10. oktober 2018. Vedtaket ble truffet med tilslutning av samtlige medlemmer som var tilstede, jf. partilovforskriften § 7-2 nr. 2.

Partilovnemndas vedtak om formell advarsel kan ikke påklages, jf. partiloven § 28 nr. 2. Den eneste muligheten for å få vedtaket overprøvd vil derfor være gjennom søksmål for domstolene. Partilovnemnda kan likevel selv omgjøre vedtak om formell advarsel dersom grunnlaget for vedtaket faller bort eller omgjøring kan skje på grunnlag av forvaltningsloven § 35 nr. 1 og nr. 5.

For Partilovnemnda

Eivind Smith
Leder

Tor Henriksen
Sekretariatsleder

Kopi:
Kommunal- og moderniseringsdepartementet, postmottak@kmd.dep.no